

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ШӘТКЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

(IV чакырылыш)

**КАРАР
чираттан тыш утырыш**

24 март 2021 ел

№ 33

Шәтке авылы

«Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Шәтке авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә этләрне һәм мәчеләрне тоту Кагыйдәләрен раслау турында

Татарстан Республикасы Теләче районы прокурорының 15.03.2021 нче ел № 02-01-26-2021 нче хатын карап, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон нигезендә, Теләче муниципаль районы Шәтке жирлеге Советы карап итте:

1. «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Шәтке авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә этләрне һәм мәчеләрне тоту Кагыйдәләрен күшүмта нигезендә расларга.
2. Өлөгө карап гамәлдәге законнар нигезендә үз көченә керә.
3. Өлөгө каарны гамәлдәге законнар нигезендә бастырып чыгарырга

Теләче муниципаль районы
Шәтке авыл жирлеге башлыгы



Ф.Г.Кадыйров

«Татарстан Республикасы
Теләче муниципаль районы
Шәтке авыл жирлеге»
муниципаль берәмлекенең
вәкиллекле органының
24.03.2021 ел № 33 нче
каравына күшымта

**«Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Шәтке авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә этләрне һәм
мәчеләрне тоту Кагыйдәләре**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Шәтке авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә этләрне һәм мәчеләрне тоту Кагыйдәләре (алга таба - «Кагыйдәләр») йорт хайваннары белән гуманлы эш итү өлкәсендә бердәм һәм мәжбүри нормаларны һәм таләпләрне үтәүгә; хайваннарны фатирларда, йорт биләмәләрендә, хужалык итүче субъектларда тотуга; хайваннарны урамда йөртүне һәм транспортлауны оештыруга йорт хайваннары хужаларының (алга таба - «хайванар») бурычларын һәм җаваплылыгын билгели.

1.2. Кагыйдәләр торак пунктларда хайваннарны тотуга, торак пунктларның санитар торышына, хайваннарны яклауга таләпләрне билгели торган Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары нигезендә эшләнгән һәм барлык физик һәм юридик затларга милек рәвешенә һәм ведомство буйсынуындагы булуына карамастан кагыла.

1.3. Хайваннарга карата мөлкәт турында Россия Федерациясе Граждан кодексы белән билгеләнгән гомуми кагыйдәләр кулланыла. Хайван суд каары буенча хужасыннан яки гамәлдәге законнарда каралган башка тәртиптә тартып алынырга мөмкин.

1.4. Хайванның хужасы булып хайваннарны (эт, песине) караучы физик яки юридик зат, шул исәптән хужасыз хайваннарны тоту өчен кабул ителгән затлар санала. Физик затка караган территориядә дайми яшәүче хайван әлеге физик затның хайваны булып санала. Предприятие (учреждение, оешма) территориясендә урнашкан һәм сак яисә башка функцияләрне башкарыручи хайван әлеге юридик затның дип санала.

2. Хайваннар хужаларының бурычлары

Хайваннар хужалары бурычлы:

2.1. Гамәлдәге санитар кагыйдәләрне һәм гигиеник нормативларны, эпидемиягә каршы, эпизоотиягә каршы һәм санитар - гигиена чараларын үтәү

өлешендә халыкның санитар - эпидемиологик иминлеген тәэммин итү өлкәсендәге законнарны үтәргә.

2.2. Ветеринария һәм жәмәгать куркынычсызлығы таләпләрен үтәргә, хайванның үз-үзен тотышын тәэммин итәргә, анда ул әйләнә-тирәдәгеләр һәм башка хайваннар, физик һәм юридик затлар мәлкәтенә, муниципаль милеккә куркыныч тудырмый.

2.3. Үз хайваннарына кирәkle күләмдә азық-төлек һәм су бирү, төр һәм токым ихтыяжларына туры кiterеп йөрү, зоогигиеник totу кагыйдәләрен үтәү.

2.4. Кануннарда билгеләнгән тәртиптә хайванны теркәүне һәм тәңгәлләштерүне тәэммин итәргә.

2.5. Кичекмәстән кешене яисә башка хайванны тешләгән хайванны, хайванны карау өчен һәм, кирәк булганда, бинаны карантинлаштыру өчен, Татарстан Республикасы дәүләт ветеринария хезмәте учреждениесенә илтеп бирергә;

2.6. Хайван йогышлы авыру белән авырган очракта, , яки авыруга шикләнгәндә, дәүләт ветеринария хезмәте белгеченә кичекмәстән мәрәжәгать итәргә

2.7. Кичекмәстән Татарстан Республикасы дәүләт ветеринария хезмәте учреждениесенә хайваннарың кинәт үлү очраклары, аларның гадәти булмаган үз-үзләрен тотышы, кинәт агрессиясе яки хайванның башка хайваннары тешләве турында хәбәр итәргә.

2.8. Үлгән хайваннарың мәетләрен ташларга һәм үлгән хайваннары үз белдеген белән күмүгә юл куймаска, биологик калдыкларны утильләштерүнең ветеринария - санитария кагыйдәләре нигезендә хайваннарың мәетләрен утильләштерүне тәэммин итәргә.

2.9. Алга таба хайванны totу мөмкин булмаганда, хужасы аны башка гражданнарга яки оешмаларга тапшырырга тиеш. Хайваннын баш тарту милекченең хайванга карата хокукларын һәм бурычларын туктатуга һәм аны башка затларга тапшырганчы туктатуга кiterми.

3. Хайваннары totуга карата куела торган таләпләр

3.1. Хайваннары totуга карата гомуми таләпләр: хайваннары законнар таләпләренә туры кiterеп теркәү һәм идентификацияләү; хайваннары ветеринария дәвалай-профилактика учреждениесенә дайми рәвештә карау, профилактик прививкалар, диагностик тикшеренүләр алыш бару; хайваннар һәм аның янәшәсендәге территориядә урнашкан урынның санитар торышын саклау. Гомуми файдалану урыннарында, балалар мәйданчыкларында, trotуарларда һәм башкаларда хайваннар калдырган экскрементлар хайван хужасы тарафыннан алыш куелырга тиеш; торак урыннардагы тынлыкны һәм тынлыкны тәэммин итү, шулай ук төnlә хайваннары йөрткәндә ишек алдында һәм урамда тынлыкны тәэммин итү; жәмәгать урыннарында хайваннарың

күзәтүчесез булуын, хужалар тарафыннан озак вакытка бәйсезлектә калдырудан тыш, озатып йөрүче затларсыз калдыру.

3.2. Тыела:

читлекләрдә, будкаларда һәм вольераларда хайванның үлчәмнәренә һәм физиологик ихтыяжларына туры килми торган хайваннар тоту; хайваннарны, кагыйдә нигезендә, кирәkle үз-үзен саклау һәм хайваннарны дрессурлаштыру очракларыннан тыш, кешеләргә яки хайваннарга ташландыру; күпфатирлы йортларның гомуми кулланылыштагы урыннарында хайваннар тоту (баскыч читлекләрендә, гомуми балконнарда, кухняларда, коридорларда, йортларның подвалларында һәм башка биналарда); хайваннарны мөстәкыйль йөртү өчен чыгарырга; хайваннарны, тире, ит, башка төр хайван чималы файдалану максатыннан аулау; 14 яштән яшърәк затларга каравылчы, эре токымнарга караган этләрне мөстәкыйль рәвештә куып чыгарырга.

3.3. Фатирларда һәм йортларда хайваннарны тоту тәртибе: бер гайләле фатирларда, коммуналь фатир бүлмәләрендә хайваннарны тоту рөхсәт ителә. Хайваннарны коммуналь фатирлар бүлмәләрендә тоту күршеләрендә медицина яғыннан каршылыklар булмаганда һәм аларның язма ризалыгын алганда рөхсәт ителә; хайванның милек хокукунда яисә башка хокукта хужасының булган жир кишәрлеге территориясендә этне ирекле тоту рөхсәт ителә, бу очракта хайванның, хужасын яисә ул вәкаләт биргән башка заттан башка чыгуы рөхсәт ителми; гомуми файдаланудагы киртәләп алынган ишегалларында этне ирекле тоту, шулай ук, яшәүчеләрнең ризалыгы белән генә саклау хезмәте алыш бару өчен, төnlә аны ишек алдына чыгару рөхсәт ителә; торак биналардагы хайваннар саны зоогигиеник таләпләр нигезендә аларга тоту шартларын тәэммин иту мөмкинлеге белән чикләнә. Фатирларда хайваннар, шул исәптән хужасыз хайваннар өчен приютлар һәм питомниклар оештыру тыела; милектә яки жир участогы булган эт хужаларына, участокка кергәндә, ишегалдында эт булу турында кисәту языу урнаштырырга кирәк. Башка оешмалар, тиешле билгеләр (язулар) мәжбүри урнаштырылган очракта, территорияләре белән йөрүне тыюны билгеләргә хокуклы; күзәтүчесез хайваннар йорт хужаларыннан башка, хайваннар белән эш итүне жайга сала торган норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә тоту өчен, йорт хужаларыннан башка тартып алышырга һәм приютка тапшырылырга тиеш. Ауланган хайваннар турында мәгълүмат һәркем өчен ачык.

3.4. Хужалык итүче субъектлар тарафыннан хайваннарны тоту:

хайваннарны дайми тәрбияләү тәэммин ителгән очракта, хайваннарны тоту рөхсәт ителә; әлеге максат өчен максус жиһазландырылган биналар (уриннар) булмаганда, оешмаларда, учреждениеләрдә, предприятиеләрдә терлекләрне тоту тыела; хайваннарны контролъсез үрчүне булдырмас өчен, хужалык субъектына хайваннарны стерилизацияләргә тәкъдим ителә; хайваннарны предприятиедә тоту хужалык итүче субъектның эшчәнлек үзенчәлекләрен исәпкә алыш башкарылырга һәм әлеге һәм ана янын территориядәге кешеләрнең куркынычсызлык нормаларына туры килергә тиеш; бу территориядә килучеләрнең юклыгына алдан инанып, Предприятие

территориясен саклау өчен вольерлардагы яки бәйлелектәге саклык этләрен жибәрергә кирәк; предприятие территорииясенә кергәндә, этләр белән территорияне саклау түрында кисәту табличкасы эленеп торырга тиеш; бакчачылык, яшелчәчелек, дача кооперативлары, туристлык базалары, спорт, хезмәт һәм ял лагерьлары территориияндә хайваннарны карап тоту әлеге Кагыйдәләр таләпләрен үтәп рөхсәт ителә һәм юридик затның локаль норматив актлары белән жайга салына. Жәйге сезон тәмамлангач, хайваннарны бакчачылык, яшелчәчелек, дача кооперативлары, туристик базалар, спорт, Хезмәт һәм ял лагерьлары территориияләрендә тиешенчә карап тормыйча калдыру тыела.

3.5. Хайваннарны урамда йөрту тәртибе:

торак биналардан, күп катлы торак йортларның подъездларыннан, башка изоляцияләнгән территориияләрдән урамга бәйдә, ә Россия Федерациясе Хәкүмәте каары белән расланган потенциаль куркыныч этләр исемлегенә кертелгән этләрне бәйдә һәм борынчык киертип чыгарырга рөхсәт ителә. Кешеләр күпләп жыела торган урыннарда эт хужасы белән бергә бәйдә һәм борынчык киелгән булырга тиеш. Этне бәйдән муниципаль берәмлек башкарма хакимияте органының норматив хокукий акты белән ирекле йөрту өчен рөхсәт ителгән урыннарда жибәрергә мөмкин. Йөрту өчен мәйданчыклар булмаганда, этләрне буш жирләрдә, әлеге Кагыйдәләрне үтәп, кеше аз булган урыннарда йөрту рөхсәт ителә; урам аша һәм автомагистраль тирәсендә күчкәндә, эт хужасы автомобиль юлының юл өлешен кисеп чыкканда хайванның ирекле контролъсез хәрәкәтләнүен булдырмаска тиеш; балалар мәйданчыкларында, стадионнарда, мәктәпкәчә, мәктәп һәм фатир территориияләрендә күршеләрендә медицина каршылыклары булмаганда һәм аларның язма ризалыгы алганда рөхсәт ителә; хужасының милек хокукинда яисә башка хокукта булган жир кишәрлеге территориияндә этне ирекле тоту рөхсәт ителә, бу очракта хайванның хужасыннан яисә ул вәкаләт биргән башка заттан башка чикләрдән чыгу мөмкинлеге булмавын тәэммин итү шарт; гомуми файдаланудагы киртәләп алынган ишегалларында этне ирекле тоту, шулай ук төnlә каравыл хезмәте алып бару өчен аны төnlә урамда чыгару рөхсәт ителә;

торак урыннарда асрала торган хайваннар саны аларга зоогигиеник таләпләр нигезендә тоту шартларын тәэммин итү мөмкинлеге белән чикләнә.

3.6. Хайваннарны жәмәгать транспортында йөрту куркынычсызлыкны тәэммин итүче һәм пассажирларның тынычсызлыгын булдырмый торган чараларны үтәгәндә тиешле транспорт чараларыннан файдалануның билгеләнгән кагыйдәләрен үтәп башкарыла.

3.7. Ветеринария һәм санитария - эпидемиология таләпләрен үтәп, әлеге максатлар өчен маxсус жиһазландырылган урыннарда хайваннар сату рөхсәт ителә

4. Әлеге кагыйдәләрне бозган өчен жаваплылық

Әлеге кагыйдәләрне бозуда гаепле физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы. Гражданнарның сәламәтлегенә китерелгән зыян яисә хайваннар мәлкәтенә китерелгән зыян законда билгеләнгән тәртиптә каплана.

Әлеге Кагыйдәләрдә каралмаган хайваннарны тоту буенча бүтән таләпләр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары белән жайга салына.